

"Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің білім басқармасы" КММ
 "Тайыниша ауданының білім болімі" КММ-нің "Мәдениет негізгі мектебі" КММ
 Математика және информатика мұғалімі, педагог-сарапшы
 Батаева Гульмараш Болатовна

МАТЕМАТИКА САБАҒЫНДА ЦИФРЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРДЫ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ

Каркынды өзгеріп жатқан әлемде өмірдің барлық саласы, соның ішінде білім де сөздіз өзгереді. Мұғалімдердің бірі: «Балаларды олардың көп уақытын қайда өткізетініне байланысты оқыту керек» деген ота дана сөзді айтты. Бүгінгі таңда заманауи білім алушының бос уақыты әлеуметтік желілер, мессенджерлер, видеохостингтер арасында тұйыкталған және заманауи мұғалімдер үшін оку процесінде смартфон мен Интернетті мұғалімнің қарсыласы емес, өз мүмкіндіктерімен одактас ету маңызды.

Сондыктan заманауи мұғалімге оның цифрлық мәдениетін айқындайтын және сабағында жаңа технологиялар мен цифрлық қызыметтерді сенімді пайдалануға мүмкіндік беретін жүйелі білім мен дағды, жаңа кәсіби құзыреттілік бұрынғыдан да қажет.

Сенека: «Біз мектеп үшін емес, өмір үшін үйренеміз», - деді. Бұл сөздердің бүтінгі күні ерекше өзектілігі бар. Біз Интернет бұрыннан бар және стандарттар мета-пәнді оқыту нәтижелеріне қойылатын талаптарды белгілеген уақытта дүниеге келген балалардың ерекше ұрпағын тәрбиелеп жатырмыз. Қоғамға әмбебап акпараттық дағдыларды менгерген, өздігінен білім алатын, болжайтын және шешім қабылдай алатын тұлға қажет.

Сабакта цифрлық қызыметтерді пайдалану дамыта оқыту идеясын жүзеге асыруға және окушыға бағытталған оқытуға, оның сапасын арттыруға, сабакта да, үй тапсырмасын дайындау кезінде де өзіндік жұмыс көлемін арттыруға, бақылау нысандарын әртаратандыруға, сабакты интерактивті, нәтижелі, жарқын және қызықты етуге мүмкіндік береді.

Әртүрлі цифрлық қызыметтерді пайдалана отырып, дәстүрлі және кашықтағы сабактың негізгі кезеңдерін қарастырамыз.

Терминдер мен ұғымдар сөздігін құрастыру кез келген пән курсының материалын жүйелеуге және менгеруге ықпал етеді. Сабакта терминдермен жұмыс істеу жалықтырмайтын және біркелкі болмауы үшін мен балаларға ассиимиляцияға қажетті ұғымдардан «сөз бұлттарын» құра алатын интернет қызыметтерін пайдалануды ұсынамын, бұл оларды көрнекі түрде көрсетуге және шығармашылық ойлауды дамытуға мүмкіндік береді. Балаларға осындағы ерекше түрде берілген тапсырма оларды оку іс-әрекетіне, әсіресе топтық немесе жұптық жұмыста тамаша ынталандырады. «Сөздер бұлттын» пайдалану сабакты нәтижелі етуге, тапсырмаларды орындауды қызықты етуге мүмкіндік береді, ал командалық жұмыс бірден басталады. «Сөз бұлттарын» сабактың басқа кезеңдерінде де колдануға болады: мәселе қою кезеңі, оку материалын визуализациялау үшін, мысалы, мақал-мәтәлді шифрлау арқылы шығармашылық үй тапсырмасы ретінде.

Суреттер галереясын құру. Бұл жұмыс ең алдымен зерттелетін материалды бейнелі қабылдауды қалыптастыруға, пәннің тек теориялық емес, көрнекі деңгейде ішкі байланыстарын орнатуға бағытталған. Суреттер галереясы окушылар Linolt немесе Padlet онлайн тақталарын пайдаланып жасаған коллаж, виртуалды көрме болуы мүмкін.

LearningApps қызыметі әртүрлі электронды интерактивті жаттыгуларды ыңғайлы және оңай жасауға мүмкіндік береді. Мүмкіндіктердің қеңдігі, навигацияның және колданудың қарапайымдылығы кез келген мұғалімді бағындырып, өзіне тартары анық. Интерактивті тапсырмалардың негізгі идеясы окушылардың танымдық қызыгуышылығын қалыптастыруға ықпал ететін ойын түрінде алған білімдерін

тексеріп, бекіте алады. Қызметте әртүрлі пәндер бойынша ашық интерактивті тапсырмалар галереясы бар.

Kahut және Quizizz қызметтері окушылардың материалды қаншалыкты менгергенін түсінуге көмектеседі, яғни формативті бағалаудың тамаша құралы саналады. Олар мұғалімге сабак барысында жылдам кері байланыс алуға мүмкіндік береді: қиындыктарды, бір окушының да, жалпы сыныптың да материалды игеру деңгейін оцай анықтайды. Білімді тексеру процесі нагыз қызықты ойынға айналады. Сондай-ақ кері байланыс алу және балалардың білімін тексеру үшін мен Google-формаларды қолданамын, онда жауаптар балалардың нәтижелерін бірден көруге мүмкіндік беретін кестеге жазылады.

Жобалық әдіс кез келген сабакта тиімді, өйткені оның құрылымы оқу іс-әрекетінің құрылымымен табиғи түрде сәйкес келеді және практикалық нәтиже алуға бағытталған. Балалар желілік жобаларға катыса отырып, зерттеу және ізденис жұмыстарымен айналысады, онлайн кроссвордтар мен викториналар шешеді, «бұлттық» технологияларды пайдалана отырып, ұжымдық шығармашылық жұмыс жасайды, яғни оларға қатысу әртүрлі цифрлық қызметтермен жұмыс істей білуді талап етеді. Ең бастысы, жобалық қызмет академиялық білімді окушылардың шынайы өмірлік тәжірибесіне айналдыруға мүмкіндік береді. Дизайн және шығармашылық жұмыс үшін біз балалармен бөлісептің және өндайтін Google презентацияларын пайдаланамыз. Бұл өте маңызды – балалар бірлескен іс-әрекеттің жемісін коруде.

Қашықтықтан оқыту кезінде мен сабактардың көпшілігіn Zoom платформасында өткіздім, көзір бұл мақсатта Sferum платформасы көмектеседі, сонымен катар мен көптеген интерактивті жаттыгуларды, бейне және аудио файлдарды қосуға мүмкіндік беретін Sogе платформасын қолданамын. Бұл платформада мұғалімдер қашықтықтан оқыту және аралас оқыту үшін кез келген сабактарды жасай алады. Бұл платформаның үлкен артықшылығы – пән бойынша окушылардың нәтижелерін автоматтандырылған бағалау және талдау әрекетінде. Жалпы сабактарды Learnis білім беру платформасында квест түрінде өткіземін. Балалар анықтамаларды тауып, құпия хабарламаны жинап, бөлмеден шығу керек.

Интернет қызметтері балалармен қарым-қатынасызды жаңаша ұйымдастыруға мүмкіндік береді, акпаратты өз бетінше іздеу және өңдеу дағдыларын дамытуға ықпал етеді, қызыгушылықты оятады, окушыны тәуелсіз және ынталы етеді. Онлайн-қызметтерді шебер пайдалану «педагогикалық сабактың дизайнның» заманауи ете отырып, стандарт таланттарына сәйкес келетін бірегей акпараттық-білім беру ортасын құруға, білім беру процесін окушылар үшін пәндік және мета-пәндік нәтижелерді қалыптастыруға бағытталғандай етіп ұйымдастыруға мүмкіндік береді.